

צא:

גיד הנשה פרק שביעי חולין

ספורת הש"ס

תורה אור הש"ס

1. ועתה הלא בענין שמענו אשר היתה את צדקו ונהו הוא ויהי את עין השערים
2. וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמורו ואת את עני נקראו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה הקש ויחך אל המקום אשר אמר לו האלהים: בראשית כב 3.
3. ויאמר לו לך נא ראה את שלום אדריך ואת שלום הצאן והשבני דבר וישלחוהו מעמק הברזל ויבא שבעה בראשית לו יד
4. ויחזר לו הנשאל כאשר עבר את פגואל והוא על עץ יד ידב: בראשית כב לב
5. ויצא יעקב מבאר שבע וילך ידב: בראשית כב יד
6. ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויחך מאבן המקום וישם מראשיתו וישכם במקום וישם יעקב במקום וישם יעקב בבקר וישם את השבן אשר שם יחך את האבן אשר שם מראשיתו וישם אתה מבעה וישם שמו על ראשה: בראשית כב יח
7. ויהלל והנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים יורדים אלהים כב יב
8. ויגיתו בחרשיש ויפניו כמראה ברק ועינו כסלפדי אש ויועיתו וסירגולתו כענין בקול קלל וקול דברי קול המון: רמב"ל י י
9. והנה י נצב עליו ויאמר אני י אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק האביך אשר אתה שבע עליך לך אתהה ולוועב: בראשית כב יג
10. ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחני כי אם ברחבי: בראשית כב יד
11. שמע ישראל י: אלהינו י אחד: רמב"ל י ד
12. ויקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש י צבאות מלא כל הארץ כבודו: רמב"ל י ד
13. וישיעו י ג
14. בן יתר כוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים: איוב לח י

מהבא וישכם אברהם בבקר. חמורו וקשאו דהיינו קרא דעקדה וסל לא היה יחיד דהיו שני נעוריו עמו ויחזק בנו ועוד דלפילו היה יחיד און לחוש מן המוקין דשלומי מנהו אינן ניוקין ועוד דמקרא דעקדה יליף ברש פסמיס (דף ז.) גבי בדיקת חמך דלא אמרינן וריון מקדימין למלוה טפי מלפרא מלגא השמיס אברהם טפי מלפרא והיכי מוכח התם דילמא שאני התם דהיו משום שלא ילא יחיד גלילה ולכן לא הקדים לכן נראה דהלא גרסינן וישכם אברהם בבקר אל המקום וגו' (בראשית יט) ולא גרסינן ויחבש את חמורו ומימי קרא מקום שהלך להסתכל על הפיכת סדום שהיתה בבקר ויהי לו להקדים להסתכל גלילה אלא שלא רצה להסתכל יחיד גלילה והלך יחיד להסתכל עליהם ולא רצה שהיא שום אדם עמו כשת תפלה אז נמי לא היה שום אדם רשאי לרלות בהפיכת סדום ובפסמיס מימי קרא דעקדה שלא היה יחיד אלא דלא היה לרין להקדים טפי מלפרא:

בתיב ויקח את האבן. לפי פשוטו יש לפרש שלחך און אתה מאבני המקום: עולין ומסתבלין בריוקנו ש' מפעלה ויורדים. משמע שאזכור שעולים הם שורדים ועליל משמע שאחריהם היו דקאמר עולין מרי ויורדין מרי כי פגעו נהדי דהדי הוו ארבעה:

קוביוסמוס. פירש קוביוסטרס גונג נפשות וקשה לפירושו דלמר דבכורות (דף ה.) דלמר קוביוסטרס גונג נפשות וקשה כן וכאזי משה רבכם גנב היה או קוביוסטרס היה או שאינו בקי נחשנות היה מן מחלה ועל מחלה ומחלה שלם לא החזיר ומה שריך שם גונג נפשות יש מפרשים דקאי אשאלה ראשונה דקאמר נפרטן של לויס אתה מולא כי' אלק וגו' מולא וככלן אי אתה מולא אלא כי' אלק און ג' מולא להיכן הלכו ועל זה אמר ליה קוביוסטרס כלומר גונג לויס ומה שלא אמר ליה בשאלה ראשונה משום דהמתין עד פסמיס כל שלומיו אכל עד קשה דלמר נפרק המוכר פירות (ב"ב דף כג:) ובפרק קמא דקדושין (דף יא.) סמפון נעבדים ליה נמלא גונג או קוביוסטרס הגיעו פירות דרובא הכי איתנהו והשתא וכי רוב נעבדים הם גונגי נפשות לכן נראה כמו פסמיס ר"ת קוביוסטרס משחק בקוביא והא דקאמר הכא יעקב למלאך וכי קוביוסטרס אתה שאלה מתיחא מן השמר לפי שדרך משחק בקוביא חייב לכמה בני אדם ומטעין עלמו מפני נושה:

מסייע היה דרב הננאל. פירוש נמה שאומר שהמלאכים אומרים שירה אז נמי הא דקאמר שלא הגיע זמני מיוס שנברא לומר שירה עד עכשיו הכי נמי קאמר דב מנאל שאינם רשאי להרבות שירה דקאמר אחד אומר קדוש ומו וכן מסתמא לא היו אומרים שירה אלא פעם אחת: כרוך

הנה הוא זורה את גורן השעורים ורבי אבהו אמר מהבא וישכם אברהם בבקר ויחבשו את וגו' ורבנן אמרו מהבא לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום וגו' רב אמר מהבא ייורח לו השמש אמר ר' עקיבא שאלתי את רבן גמליאל ואת רבי יהושע באיטלו של אימאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של רבן גמליאל כתיב ויורח לו השמש וכי שמש לו לבד ורחה והלא לכל העולם ורחה אמר ר' יצחק שמש הבאה בעבורו ורחה בעבורו דכתיב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה וכתיב ויפגע במקום (כי מוא לחרן אמר אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותי ואני לא התפללתי בד יהיב דעתיה למיהדר קפצה ליה ארעא מיד ויפגע במקום כד צלי בעי למיהדר אמר הקב"ה צדיק זה בא לבית מלוני ויפטר בלא לניה מיד בא השמש כתיב ויקח את האבן ומלמד שנתקבצו כל אותן אבנים למקום אחד וכל אחת ואחת אומרת עלי יניח צדיק זה ראשו תנא וכולן נבלעו באחד ויחלום והנה סולם מוצב ארצה תנא כמה רחבו של סולם שמונת אלפים פרסאות דכתיב והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו עולים שנים ויורדים שנים וכי פגעו בהדי הדדי הוו להו ארבעה וכתיב ביה במלאך וגויתו כתרשיש וגמירי ותרשיש תרי אלפי פרסי הוו תנא עולין ומסתבלין בריוקנו של מעלה ויורדין ומסתבלין בריוקנו של מטה רבו לסכוניה מיד י' והנה ה' נצב עליו אמר רבי שמעון בן לקיש אלאמלא מקרא כתוב אי אפשר לאמרו כאדם שמוניף על בנו הארץ אשר אתה שוכב עליה וגו' מאי רבותיה אמר רבי יצחק מלמד שקפלה הקב"ה לכל ארץ ישראל והניחה תחת יעקב אבינו שתהא נוחה ליכבש לבנו וייאמר שלחני כי עלה השחר אמר לו גנב אתה או קוביוסטרס אתה שמתירא מן השחר אמר לו מלאך אני ומיום שנבראתי לא הגיע זמני לומר שירה עד עכשיו מסייע ליה לרב חננאל אמר רב דאמר רב חננאל אמר רב שלש כתות של מלאכי השרת אומרות שירה בכל יום אחת אומרת קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש ה' צבאות מיתיבי הביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת שישראל אומרים שירה בכל שעה ומלאכי השרת אין אומרים שירה אלא פעם אחת ביום ואמרי לה פעם אחת בשבת ואמרי לה פעם אחת בחודש ואמרי לה פעם אחת בשנה ואמרי לה פעם אחת בשבוע ואמרי לה פעם אחת ביובל ואמרי לה פעם אחת בעולם וישראל מזכירין את השם אחר שתי תיבות שנאמר שמע ישראל ה' וגו' ומלאכי השרת אין מזכירין את השם אלא לאחר ג' תיבות דכתיב קדוש קדוש קדוש ה' צבאות ואין מה"ש אומרים שירה למעלה עד שיאמרו ישראל למטה שנאמר ברוך יחד כוכבי בקר והדר ויריעו כל בני אלהים אלא אחת אומרת קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש קדוש ה' צבאות והאיכא ברוך ברוך

הנה הוא זורה את גורן השעורים ורבי אבהו אמר מהבא וישכם אברהם בבקר ויחבשו את וגו' ורבנן אמרו מהבא לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום וגו' רב אמר מהבא ייורח לו השמש אמר ר' עקיבא שאלתי את רבן גמליאל ואת רבי יהושע באיטלו של אימאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של רבן גמליאל כתיב ויורח לו השמש וכי שמש לו לבד ורחה והלא לכל העולם ורחה אמר ר' יצחק שמש הבאה בעבורו ורחה בעבורו דכתיב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה וכתיב ויפגע במקום (כי מוא לחרן אמר אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותי ואני לא התפללתי בד יהיב דעתיה למיהדר קפצה ליה ארעא מיד ויפגע במקום כד צלי בעי למיהדר אמר הקב"ה צדיק זה בא לבית מלוני ויפטר בלא לניה מיד בא השמש כתיב ויקח את האבן ומלמד שנתקבצו כל אותן אבנים למקום אחד וכל אחת ואחת אומרת עלי יניח צדיק זה ראשו תנא וכולן נבלעו באחד ויחלום והנה סולם מוצב ארצה תנא כמה רחבו של סולם שמונת אלפים פרסאות דכתיב והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו עולים שנים ויורדים שנים וכי פגעו בהדי הדדי הוו להו ארבעה וכתיב ביה במלאך וגויתו כתרשיש וגמירי ותרשיש תרי אלפי פרסי הוו תנא עולין ומסתבלין בריוקנו של מעלה ויורדין ומסתבלין בריוקנו של מטה רבו לסכוניה מיד י' והנה ה' נצב עליו אמר רבי שמעון בן לקיש אלאמלא מקרא כתוב אי אפשר לאמרו כאדם שמוניף על בנו הארץ אשר אתה שוכב עליה וגו' מאי רבותיה אמר רבי יצחק מלמד שקפלה הקב"ה לכל ארץ ישראל והניחה תחת יעקב אבינו שתהא נוחה ליכבש לבנו וייאמר שלחני כי עלה השחר אמר לו גנב אתה או קוביוסטרס אתה שמתירא מן השחר אמר לו מלאך אני ומיום שנבראתי לא הגיע זמני לומר שירה עד עכשיו מסייע ליה לרב חננאל אמר רב דאמר רב חננאל אמר רב שלש כתות של מלאכי השרת אומרות שירה בכל יום אחת אומרת קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש ה' צבאות מיתיבי הביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת שישראל אומרים שירה בכל שעה ומלאכי השרת אין אומרים שירה אלא פעם אחת ביום ואמרי לה פעם אחת בשבת ואמרי לה פעם אחת בחודש ואמרי לה פעם אחת בשנה ואמרי לה פעם אחת בשבוע ואמרי לה פעם אחת ביובל ואמרי לה פעם אחת בעולם וישראל מזכירין את השם אחר שתי תיבות שנאמר שמע ישראל ה' וגו' ומלאכי השרת אין מזכירין את השם אלא לאחר ג' תיבות דכתיב קדוש קדוש קדוש ה' צבאות ואין מה"ש אומרים שירה למעלה עד שיאמרו ישראל למטה שנאמר ברוך יחד כוכבי בקר והדר ויריעו כל בני אלהים אלא אחת אומרת קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש קדוש ה' צבאות והאיכא ברוך ברוך

הנה הוא זורה את גורן השעורים ורבי אבהו אמר מהבא וישכם אברהם בבקר ויחבשו את וגו' ורבנן אמרו מהבא לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום וגו' רב אמר מהבא ייורח לו השמש אמר ר' עקיבא שאלתי את רבן גמליאל ואת רבי יהושע באיטלו של אימאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של רבן גמליאל כתיב ויורח לו השמש וכי שמש לו לבד ורחה והלא לכל העולם ורחה אמר ר' יצחק שמש הבאה בעבורו ורחה בעבורו דכתיב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה וכתיב ויפגע במקום (כי מוא לחרן אמר אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותי ואני לא התפללתי בד יהיב דעתיה למיהדר קפצה ליה ארעא מיד ויפגע במקום כד צלי בעי למיהדר אמר הקב"ה צדיק זה בא לבית מלוני ויפטר בלא לניה מיד בא השמש כתיב ויקח את האבן ומלמד שנתקבצו כל אותן אבנים למקום אחד וכל אחת ואחת אומרת עלי יניח צדיק זה ראשו תנא וכולן נבלעו באחד ויחלום והנה סולם מוצב ארצה תנא כמה רחבו של סולם שמונת אלפים פרסאות דכתיב והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו עולים שנים ויורדים שנים וכי פגעו בהדי הדדי הוו להו ארבעה וכתיב ביה במלאך וגויתו כתרשיש וגמירי ותרשיש תרי אלפי פרסי הוו תנא עולין ומסתבלין בריוקנו של מעלה ויורדין ומסתבלין בריוקנו של מטה רבו לסכוניה מיד י' והנה ה' נצב עליו אמר רבי שמעון בן לקיש אלאמלא מקרא כתוב אי אפשר לאמרו כאדם שמוניף על בנו הארץ אשר אתה שוכב עליה וגו' מאי רבותיה אמר רבי יצחק מלמד שקפלה הקב"ה לכל ארץ ישראל והניחה תחת יעקב אבינו שתהא נוחה ליכבש לבנו וייאמר שלחני כי עלה השחר אמר לו גנב אתה או קוביוסטרס אתה שמתירא מן השחר אמר לו מלאך אני ומיום שנבראתי לא הגיע זמני לומר שירה עד עכשיו מסייע ליה לרב חננאל אמר רב דאמר רב חננאל אמר רב שלש כתות של מלאכי השרת אומרות שירה בכל יום אחת אומרת קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש ה' צבאות מיתיבי הביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת שישראל אומרים שירה בכל שעה ומלאכי השרת אין אומרים שירה אלא פעם אחת ביום ואמרי לה פעם אחת בשבת ואמרי לה פעם אחת בחודש ואמרי לה פעם אחת בשנה ואמרי לה פעם אחת בשבוע ואמרי לה פעם אחת ביובל ואמרי לה פעם אחת בעולם וישראל מזכירין את השם אחר שתי תיבות שנאמר שמע ישראל ה' וגו' ומלאכי השרת אין מזכירין את השם אלא לאחר ג' תיבות דכתיב קדוש קדוש קדוש ה' צבאות ואין מה"ש אומרים שירה למעלה עד שיאמרו ישראל למטה שנאמר ברוך יחד כוכבי בקר והדר ויריעו כל בני אלהים אלא אחת אומרת קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש קדוש ה' צבאות והאיכא ברוך ברוך

הנה הוא זורה את גורן השעורים ורבי אבהו אמר מהבא וישכם אברהם בבקר ויחבשו את וגו' ורבנן אמרו מהבא לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום וגו' רב אמר מהבא ייורח לו השמש אמר ר' עקיבא שאלתי את רבן גמליאל ואת רבי יהושע באיטלו של אימאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של רבן גמליאל כתיב ויורח לו השמש וכי שמש לו לבד ורחה והלא לכל העולם ורחה אמר ר' יצחק שמש הבאה בעבורו ורחה בעבורו דכתיב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה וכתיב ויפגע במקום (כי מוא לחרן אמר אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותי ואני לא התפללתי בד יהיב דעתיה למיהדר קפצה ליה ארעא מיד ויפגע במקום כד צלי בעי למיהדר אמר הקב"ה צדיק זה בא לבית מלוני ויפטר בלא לניה מיד בא השמש כתיב ויקח את האבן ומלמד שנתקבצו כל אותן אבנים למקום אחד וכל אחת ואחת אומרת עלי יניח צדיק זה ראשו תנא וכולן נבלעו באחד ויחלום והנה סולם מוצב ארצה תנא כמה רחבו של סולם שמונת אלפים פרסאות דכתיב והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו עולים שנים ויורדים שנים וכי פגעו בהדי הדדי הוו להו ארבעה וכתיב ביה במלאך וגויתו כתרשיש וגמירי ותרשיש תרי אלפי פרסי הוו תנא עולין ומסתבלין בריוקנו של מעלה ויורדין ומסתבלין בריוקנו של מטה רבו לסכוניה מיד י' והנה ה' נצב עליו אמר רבי שמעון בן לקיש אלאמלא מקרא כתוב אי אפשר לאמרו כאדם שמוניף על בנו הארץ אשר אתה שוכב עליה וגו' מאי רבותיה אמר רבי יצחק מלמד שקפלה הקב"ה לכל ארץ ישראל והניחה תחת יעקב אבינו שתהא נוחה ליכבש לבנו וייאמר שלחני כי עלה השחר אמר לו גנב אתה או קוביוסטרס אתה שמתירא מן השחר אמר לו מלאך אני ומיום שנבראתי לא הגיע זמני לומר שירה עד עכשיו מסייע ליה לרב חננאל אמר רב דאמר רב חננאל אמר רב שלש כתות של מלאכי השרת אומרות שירה בכל יום אחת אומרת קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש ה' צבאות מיתיבי הביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת שישראל אומרים שירה בכל שעה ומלאכי השרת אין אומרים שירה אלא פעם אחת ביום ואמרי לה פעם אחת בשבת ואמרי לה פעם אחת בחודש ואמרי לה פעם אחת בשנה ואמרי לה פעם אחת בשבוע ואמרי לה פעם אחת ביובל ואמרי לה פעם אחת בעולם וישראל מזכירין את השם אחר שתי תיבות שנאמר שמע ישראל ה' וגו' ומלאכי השרת אין מזכירין את השם אלא לאחר ג' תיבות דכתיב קדוש קדוש קדוש ה' צבאות ואין מה"ש אומרים שירה למעלה עד שיאמרו ישראל למטה שנאמר ברוך יחד כוכבי בקר והדר ויריעו כל בני אלהים אלא אחת אומרת קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש קדוש ה' צבאות והאיכא ברוך ברוך